

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 24341420-010.06.01-137396
Konu : 7039 Sayılı Kanunun Uygulanması

11/12/2017

GENELGE
2017/2 (NVİ)
2017/11 (SGB)

Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7039 sayılı Kanun 03/11/2017 tarihli ve 30229 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanunun uygulanmasına ilişkin açıklama aşağıda yer almıştır:

1- 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (1) bendi ile velayet ve vesayeti gerektiren hallere ilişkin kararların sadece elektronik ortamda tutulması sağlanmıştır. Velayet ve vesayeti gerektiren hallere ilişkin işlemlerin 16/05/2014 tarihli ve 44025 sayılı talimatta belirtildiği şekilde yürütülmesine devam edilecektir.

2- 5490 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde yapılan değişiklik ile doğum bildirimlerinin, doğumu gerçekleştiren sağlık kuruluşlarına da yapılabilmesi sağlanmıştır. Sağlık kuruluşlarında ve/veya sağlık kuruluşları dışında sağlık personeli nezaretinde gerçekleşen doğumların ilgili sağlık birimince bulunulan yerin nüfus müdürlüğüne beş iş günü içinde bildirilmesi zorunludur. Bildirimde; doğumun sağlık kuruluşunda veya sağlık personeli nezaretinde olduğunu ispatlayan rapor veya resmi belge ve doğumun tescil edilmesi isteğini belirten form dilekçenin yer alması, sağlık personeli nezaretinde gerçekleşmeyen doğum bildirimlerinin ise gebelik sırasında anneyi takip eden tabip ya da sağlık mesleği mensubunca düzenlenecek rapor veya belge ile yapılacağı öngörülmüştür.

Sağlık kuruluşlarında veya sağlık personeli nezaretinde gerçekleşmeyen doğumların bildirimini nüfus müdürlüğüne sözlü beyanla yapılabilecektir. Ancak sözlü beyanların doğruluğunun mülki idare amirinin emri ile araştırılması zorunlu olduğundan, yapılan araştırma sonuçlanıncaya kadar bu bildirimler aile kütüğüne tescil edilmeyecektir.

Sözlü beyan ile yapılacak doğum bildirimlerinde; nüfus müdürlükleri, aile hekimleri ve sağlık kuruluşlarınca yapılacak işlemler ile sözlü beyanların doğruluğunun araştırılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığınca müştereken belirlenecektir. Çalışmalar sonuçlandığında belirlenen usul ve esaslar en kısa sürede bildirilecektir.

Diğer taraftan, doğum bildiriminin doğumun gerçekleştiği sağlık birimine de yapılabilmesine ilişkin teknik alt yapı çalışmaları sürdürülmekte olup, uygulamaya ilişkin açıklama ayrıca gönderilecektir.

3- Çocuğa konulan ad, üç adı geçmemek üzere ve kısaltma yapılmadan 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun uyarınca Türk alfabesinde yer alan harflere uygun olarak yazılacaktır. Bu amaçla, MERNİS Uygulama Yazılımında ve E-Vatandaşlık Sisteminde doğumdan tescil edilen adın kontrol edilmesi sağlanmıştır. Üçten fazla ada sahip çocukların doğum tesciline yönelik işlemler hata mesajı ile kesilecektir.

4- 5490 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında “dış temsilciliklere” ibaresinden sonra gelmek üzere “il ve ilçe müftülüklerine” ibaresi eklenmiştir.

Bu kapsamda, Evlenme Modülünde yer alan “Evlendiren Makam” seçeneklerine “İl Müftülüğü” ve “İlçe Müftülüğü” parametreleri eklenmiştir. İl veya ilçe müftülüklerinin seçilmesi halinde Evlenme Yer (İl/İlçe) alanına bilgi girişi zorunludur.

İl ve ilçe müftülüklerine evlendirme yetki ve görevi verilmesine yönelik Evlendirme Yönetmeliğinde gerekli değişikliklerin yapılması için çalışmalar sürdürülmektedir.

5- 5490 sayılı Kanununun 28 inci maddesinin başlığı “Tanıma” iken “Tanıma ve babalığa hüküm” şeklinde değiştirilmiştir. Yine aynı maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile babalığa hüküm kararı ile soybağı kurulan çocukların tanıma olayında olduğu gibi analarının hanesinden babalarının hanesine baba adı ve soyadı ile nakledilmelerine imkan sağlanmıştır.

6- 5490 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yapılan değişiklik ile haklı sebeplerin bulunması halinde aynı konuya ilişkin nüfus kayıtlarında düzeltme yapılmasının hâkimden istenebilmesi mümkün hale gelmiştir.

7- 5490 sayılı Kanununun 55 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kesinleşme” ibaresi “kesinleştirme işlemi” şeklinde değiştirilmiştir. Mahkeme yazı işleri müdürlüklerince gönderilen aile kütükleri üzerinde tescil yapılmasını gerektirecek bütün kararlar kesinleştirme tarihinden itibaren on gün içerisinde nüfus müdürlüğüne gönderilmediği takdirde idari para cezası uygulaması yapılacaktır.

Bu nedenle, MERNİS Uygulama Yazılımında yer alan mahkeme bilgilerine “kesinleştirme tarihi” alanı eklenerek, idari para cezası uygulanmasında kesinleştirme tarihinin esas alınması sağlanmıştır.

8- 5490 sayılı Kanununun 57 nci maddesinde yer alan "özel" ibaresi her işlemde özel vekaletname aranacağı izlenimini doğurduğundan "özel temsil yetkisi", "vekaletname" şeklinde değiştirilerek yanlış anlaşılmanın önüne geçilmiştir.

Yapılan değişiklik nedeni ile üçüncü kişilerin beyanda bulunmalarına imkan verecek vekaletnamenin "nüfus idarelerindeki işlemlere esas olmak üzere" düzenlenmiş olması aranacaktır.

9- 5490 sayılı Kanununun 58 inci maddesine eklenen fıkra ile nüfus yazımlarından önce ölenler aile kütüklerine tescil edilmeyeceklerdir. Ancak yersel yazımdan önce ölen kişiye ait kimlik ile ölüme ilişkin bir belge ibrazı halinde kişinin kanunî mirasçılarının kaydına açıklama yapılması öngörülmüştür. Bu nedenle, konu hakkında 20/07/2011 tarihli ve 65595 sayılı talimatta belirtilen usul ve esaslarda işlem yapılacaktır.

10- 5490 sayılı Kanununun 63 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile aile kütüklerinde kayıtlı olanlardan askerlik çağına giren erkek nüfusun listesinin Milli Savunma Bakanlığınca Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden alınması öngörülmüştür. Bundan sonra nüfus müdürlüklerince askerlik çağına girenlerin kimlik bilgilerini gösterir listeler askerlik şubelerine gönderilmeyecektir.

11- 5490 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Aynı maddenin üçüncü fıkrasının (d) bendinde yapılan değişiklik gereğince beş gün içinde nüfus müdürlüklerine bildirilmeyen doğum olaylarında sağlık personeline idari para cezası uygulanmayacaktır. Ayrıca yabancı makamlar önünde yapılan evlenmelerin kanuni süresi içinde bildirilmemesi durumunda uygulanan idari para cezası da kaldırılmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kamu görevlilerine verilen idari para cezası uygulamasında herhangi bir değişiklik yapılmadığından mevcut uygulamaya aynen devam edilecektir.

12- 5490 sayılı Kanuna eklenen Ek Madde 2 ile Bakanlığa, nüfus olayları ve adrese ilişkin dayanak belgesi düzenleyen kurumlara veya dış temsilciliklere bu belgeleri elektronik ortamda gönderme veya tescil yetkisi verilmiştir. Dış temsilciliklerimiz dışındaki nüfus olaylarını düzenleyen kurumlara tescil yetkisi verilmesine yönelik olarak yönetmelik ve teknik alt yapı çalışmaları sürdürülmekte olup, uygulamaya ilişkin usul ve esaslar ayrıca bildirilecektir.

13- 5490 sayılı Kanuna eklenen Ek Madde 3 ile yazılı olarak talepte bulunması kaydıyla, boşandığı eşinin soyadını kullanan kadının evlenmeden önceki soyadını kullanmak istemesi halinde mahkeme kararına gerek olmadan aile kütüklerinde gerekli düzeltmenin yapılmasına imkân sağlanmıştır.

Yine aynı maddeyle eşinin soyadı ile birlikte bekarlık soyadını da taşıyan kadının sadece eşinin soyadını kullanmak istemesi ve yazılı olarak başvurması halinde, nüfus müdürlüklerince gerekli işlemlerin yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Bu konuda ilgili kişiden talebini içeren dilekçe dışında belge istenmeyecektir. Bu işlem için “Diğer Olaylar/İdarece Kayıt Düzeltme Modülü” nden giriş yapılarak “5490 Sayılı Kanunun Ek Madde (3) Kapsamında Boşanmış Eş İçin Soyad Güncellemesi” seçeneği işaretlenecektir.

14- 5490 sayılı Kanuna eklenen Ek Madde 4 uyarınca ölüm olayları nüfus müdürlüğünce kurum ve noterlere kâğıt ortamında bildirilmeyecektir. Kurumlar ve noterler ölüm olaylarının tespitini elektronik ortamda yapacaklardır. Bu konuya ilişkin yazılım ve teknik alt yapı çalışmaları sonuçlandırılıncaya kadar noterler tarafından düzenlenen vasiyetnameler, ölüme bağlı tasarruflar ile vergi dairelerine gönderilen ölüm ve mirasçı bildirimlerinin ilgili yerlere kâğıt ortamında gönderilmesine devam edilecektir. Mücbir sebeplerle ölüm olaylarına ilişkin bilgilerin elektronik ortamda gönderilememesi halinde söz konusu madde, bu bilgilerin kâğıt ortamında gönderilmesine de imkân sağlamaktadır.

15- 5490 sayılı Kanuna eklenen Geçici 9 uncu Madde ile göçmen olarak Türk vatandaşlığını kazananlardan doğum yeri ve/veya doğum tarihi hatalı olan kişilerin kayıt düzeltme işlemleri aşağıdaki şekilde yürütülecektir:

a) Göçmen olarak Türk vatandaşlığını kazanan ve nüfus kaydında bu yolda açıklama bulunan kişilerin bizzat veya münhasıran tanzim edilmiş özel temsil yetkisini ihtiva eden vekâletname ile vekillerinin, kısıtlı veya hükümlülerin ise veli ya da vasilerinin usulüne göre onaylanmış doğum belgeleri,

b) Göçmen olarak Türk vatandaşlığını kazanan ve nüfus kaydında bu yolda açıklama bulunan kişilerin ölü olması halinde, alt ve üst soyları ile eşinin veya bunların münhasıran tanzim edilmiş özel temsil yetkisini ihtiva eden vekâletname ile vekillerinin, usulüne göre onaylanmış doğum belgesi ve aile bağlarını gösteren usulüne göre onaylanmış diğer belgeler,

ile yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüğüne Kanunun yürürlüğünü izleyen beş yıl içerisinde başvurmaları halinde doğum yeri ve/veya doğum tarihi hatalı olan kayıtların doğum yeri ve/veya doğum tarihi ilçe nüfus müdürlüğünce MERNİS uygulama yazılımındaki Diğer Olaylar/İdarece Kayıt Düzeltme modülü kullanmak suretiyle düzeltilcektir.

Doğum yeri ve/veya doğum tarihinin düzeltilmesine esas dayanak teşkil eden doğum belgesi ve aile bağlarını gösteren belgelerin asılları, ilgililerin vatandaşlık dosyalarına konulmak üzere Genel Müdürlüğe gönderilecek olup, onaylı bir örneği ise başvuru alan ilçe nüfus müdürlüğünce muhafaza edilecektir.

16- 5490 sayılı Kanuna eklenen Geçici 10 uncu Madde ile Kanunun yürürlüğe girdiği 03/11/2017 tarihinden önce birlikte veya tek başına evlat edinilen çocuk veya erginlerin, Kanunun yürürlüğünü izleyen beş yıl içinde nüfus müdürlüklerine başvurmaları halinde nüfus kaydında ana ve/veya baba adı ya da soyadı olarak evlat edinenlerin ad ve soyadlarının yazılmasına imkan tanınmıştır. Kanunun yürürlüğe girdiği 03/11/2017 tarihinde ergin ve mümeyyiz olan evlat edinilenlerin de muvafakatleri aranacaktır.

Yazılı olarak talep edilmesi durumunda bu işlem için “Diğer Olaylar/İdarece Kayıt Düzeltme Modülü” kullanılacaktır. Bu modüle eklenen “5490 Sayılı Kanun Geçici Madde (10) Kapsamında Evlat Edinilenlerin Anne Adı, Baba Adı ve Soyadı Güncellemeleri” seçeneği işaretlenerek işlem gerçekleştirilecektir. Bu düzeltmeler, Kanunun yürürlüğe girdiği 03/11/2017 tarihinden itibaren 5 yıl süre ile yapılabilecektir.

Bilgilerini ve gereğini arz ve rica ederim

Süleyman SOYLU
Bakan

DAĞITIM :

Gereği:
81 İl Valiliğine
(İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü)
Dışişleri Bakanlığına

Bilgi:
Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığına